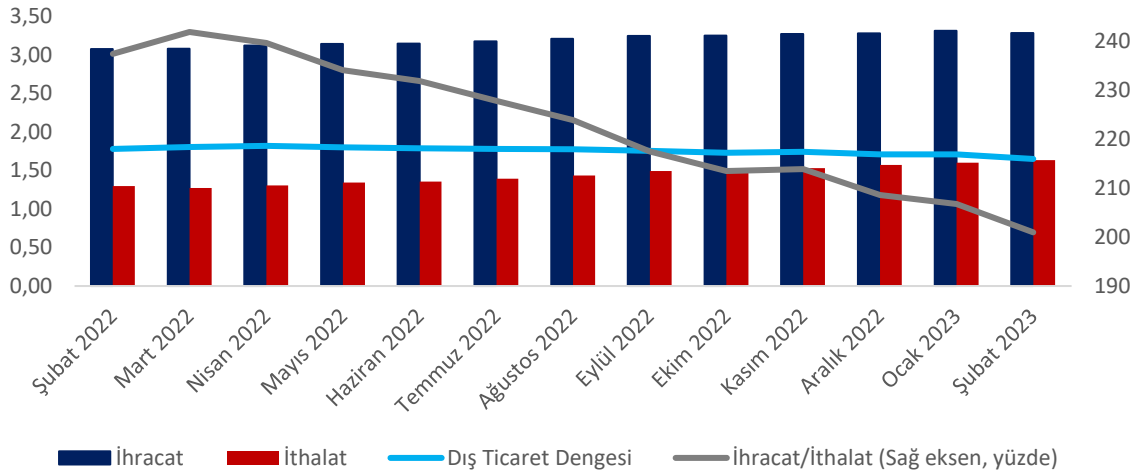

ŞUBAT AYINDA İHRACAT YÜZDE 10,3 AZALIRKEN, İTHALAT YÜZDE 26,2 ARTTI; İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 36 PUAN GERİLEDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Şubat 2023’de Konya’nın ihracatı 240,4 milyon dolar, ithalatı ise 154,8 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Şubat 2022’ye göre 36 puan azalarak yüzde 201’e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Şubat 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 67’sini karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 115 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya’da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Şubat 2022 – Şubat 2023)

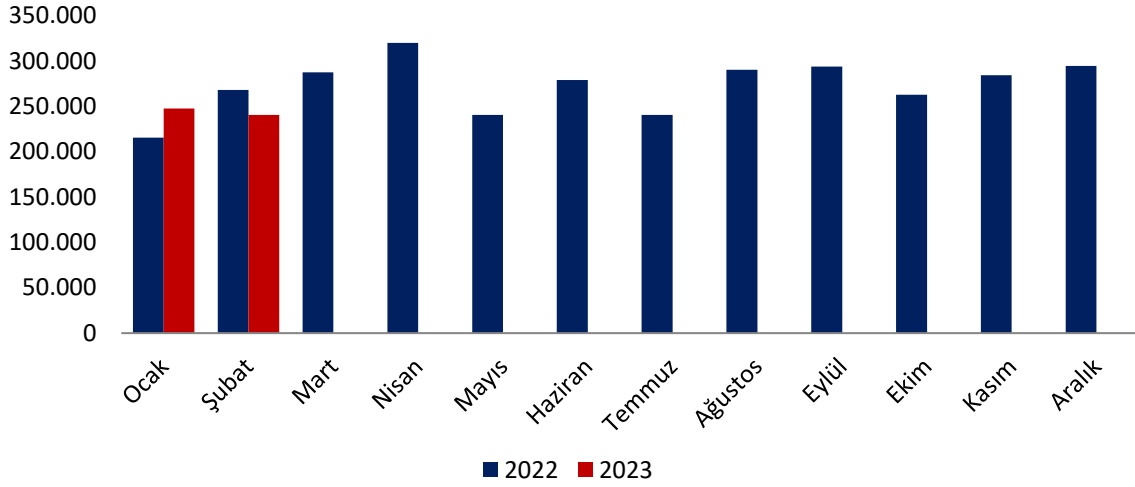
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	234.472	349.674	-115.202	584.146	67%	-9,0%	9,2%
Konya	3.281	1.633	1.648	4.913	201%	-10,3%	26,2%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ihracat geçen aya göre 7 milyon dolar azaldı, yıllık bazda azalış yüzde 10,3 düzeyinde gerçekleşti

Konya'da ihracat Ocak 2023'te 247,6 milyon dolar seviyesinde iken 2023 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 7,2 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 27,6 milyon dolar azalarak 240,4 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Şubat ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi son bir yılın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413										

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

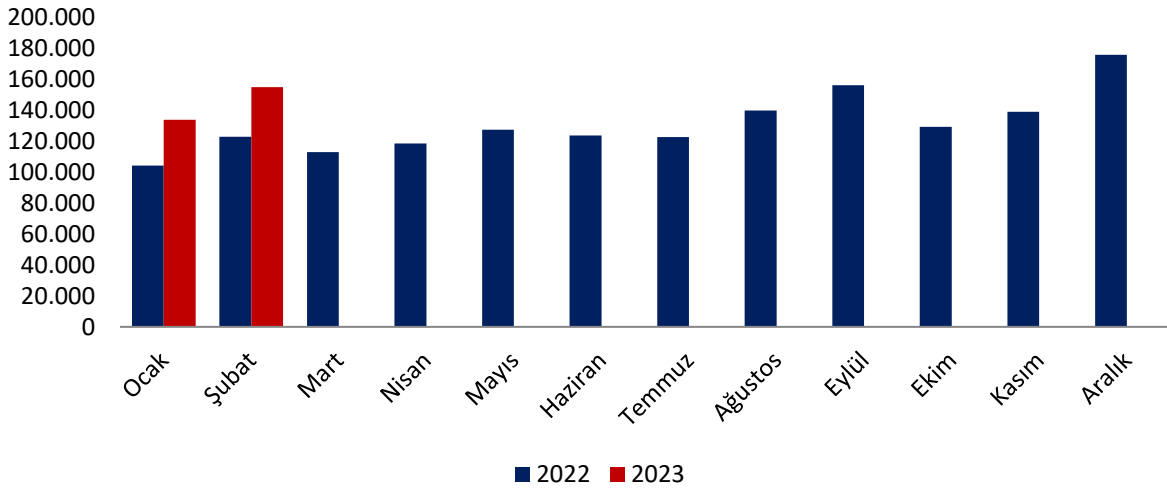
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	5,7%	26,6%	2,0%	15,5%	7,8%	1,9%	13,7%	12,8%	15,2%	2,3%	7,7%	2,5%
2023	14,9%	-10,3%										

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya’da ithalatın artış hızı ihracatın üzerinde seyretmektedir

Ocak 2023’te 133,7 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Şubat 2023’te bir önceki aya göre 21,1 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına göre ise 32,1 milyon dolar artarak 154,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Şubat ayında, 2022 yılı geneline benzer olarak, ithalat geçen yılın üzerinde seyretmiştir ve yüksek artış hızları dikkat çekmektedir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya’nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya’nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823										

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya’nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	16,9%	33,2%	-16,0%	33,7%	43,2%	14,0%	43,0%	38,6%	62,3%	31,4%	4,9%	31,2%
2023	28,5%	26,2%										

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Şubat ayında “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Şubat 2023’te ihracat içinde yüzde 5,1’lik pay ile dördüncü sırada yer alan “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörünün ihracatı yüzde 83,1 artarak 12,3 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 1,9’luk payı olan “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” sektörü ihracatı en yüksek oranda daralan sektör olmuştur. “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” ve “Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri” sektörlerindeki yüksek oranlı daralmalar dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Şubat 2023
	Şubat 2023	Şubat 2022		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	82.482.005	82.878.391	-0,5%	34,3%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	42.766.309	48.578.884	-12,0%	17,8%
Demir veya çelikten eşya	16.368.371	17.403.573	-5,9%	6,8%
Kakao ve kakao müstahzarları	12.327.326	6.733.258	83,1%	5,1%
Plastikler ve mamulleri	10.614.518	10.399.378	2,1%	4,4%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	10.032.921	11.007.994	-8,9%	4,2%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	8.943.029	11.759.921	-24,0%	3,7%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	8.801.591	11.320.046	-22,2%	3,7%
Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	4.935.025	4.802.673	2,8%	2,1%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	4.635.923	6.567.103	-29,4%	1,9%
Toplam	240.412.898	268.039.889	-10,3%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Şubat ayında “Hububat” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Şubat ayında 1 milyon 90 bin dolar düzeyinde olan “Hububat” sektörünün ithalatı, 2023 Şubat ayında 35,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 23’e ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan ilk sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 3 payı bulunan “Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)” ithalatı en çok daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

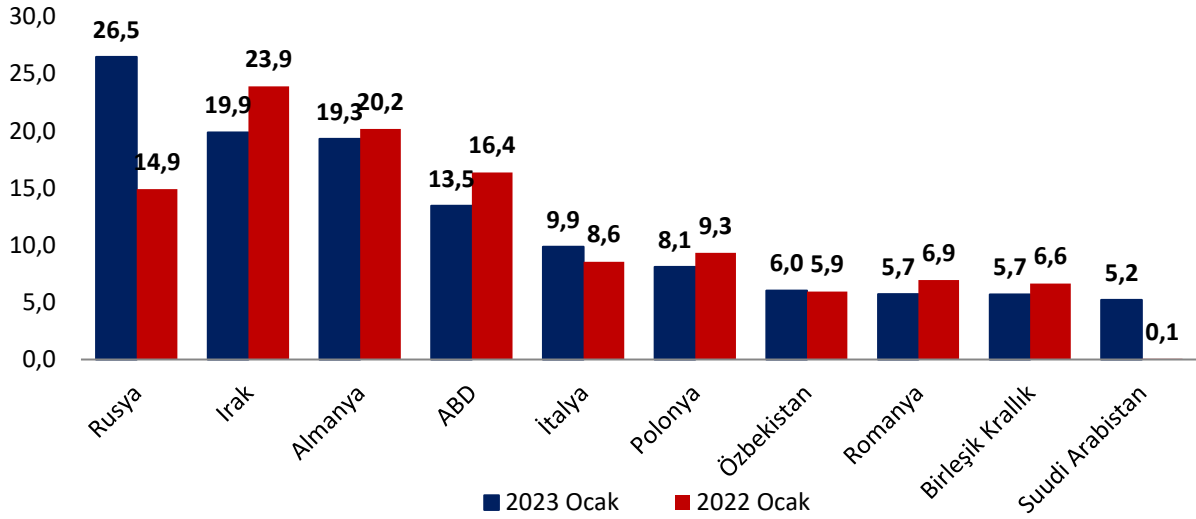
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Şubat 2023
	Şubat 2023	Şubat 2022		
Hububat	35.579.648	1.090.872	3161,6%	23,0%
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	22.764.557	19.654.424	15,8%	14,7%
Plastikler ve mamulleri	13.081.059	14.533.275	-10,0%	8,4%
Demir ve çelik	11.612.551	6.450.605	80,0%	7,5%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	8.763.384	7.888.523	11,1%	5,7%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	6.116.134	12.701.024	-51,8%	4,0%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	5.805.972	2.773.734	109,3%	3,8%
Organik kimyasal ürünler	4.629.870	2.444.876	89,4%	3,0%
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)	4.579.915	10.097.510	-54,6%	3,0%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	4.552.742	2.872.748	58,5%	2,9%
Toplam	154.822.68	122.681.457	26,2%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Şubat ayında Konya'nın Rusya'ya ihracatı yüzde 78 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Şubat 2023'te, ilk sırada yüzde 11'lik pay ile Rusya yer almaktadır. Konya'nın Rusya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre 11,6 milyon dolar artarak 26,5 milyon dolara ulaşmıştır. Irak'a yapılan ihracat ise geçen yılın aynı ayına göre 4 milyon dolar azalmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 8,3 olarak gerçekleşmiştir. Şubat ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Suudi Arabistan ve Rusya'dır. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 5,6 ve yüzde 2,4 payları olan İsrail ve İngiltere'ye ihracat sırasıyla yüzde 17,7 ve yüzde 17,5 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

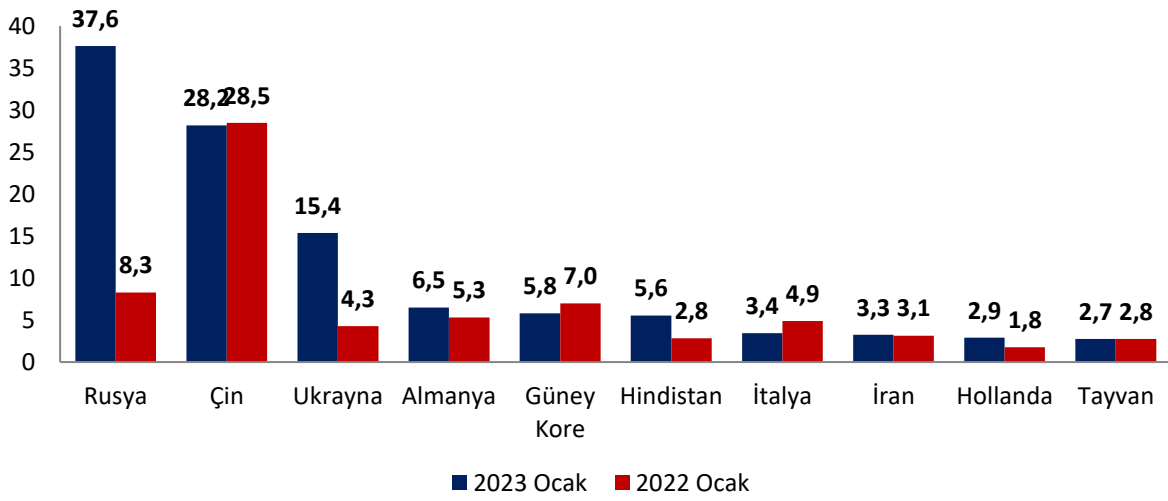
	Partner Ülke	İhracat (\$) Şubat 2023	Değişim (%) Şubat 2022 - Şubat 2023	Pay
1	Rusya	26.469.863	77,6%	11,0%
2	Irak	19.866.785	-16,9%	8,3%
3	Almanya	19.307.897	-4,3%	8,0%
4	ABD	13.456.239	-17,7%	5,6%
5	İtalya	9.853.084	15,0%	4,1%
6	Polonya	8.113.791	-13,0%	3,4%
7	Özbekistan	6.030.882	1,4%	2,5%
8	Romanya	5.724.979	-17,5%	2,4%
9	Birleşik Krallık	5.686.966	-14,4%	2,4%
10	Suudi Arabistan	5.229.782	8874,9%	2,2%
	Diğer	120.672.630	-22,3%	50,2%
	Toplam	240.412.898	-10,3%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Şubat ayında en fazla ithalatı Rusya'dan yaptı

Konya'nın Rusya'dan yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 29,3 milyon dolar artarak 37,6 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 24,3 olmuştur. Şubat ayında, Konya'nın Rusya'dan sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 18,2'lik pay ve 28,2 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Çin'dir. Bu dönemde, Konya'da İtalya ve Güney Kore'den yapılan ithalat yüksek oranda gerilerken, Rusya ve Ukrayna'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Şubat 2023	Değişim (%) Şubat 2022 – Şubat 2023	Pay
1	Rusya	37.633.111	353,8%	24,3%
2	Çin	28.169.440	-1,1%	18,2%
3	Ukrayna	15.355.546	259,9%	9,9%
4	Almanya	6.493.551	22,1%	4,2%
5	Güney Kore	5.795.612	-17,2%	3,7%
6	Hindistan	5.553.117	95,1%	3,6%
7	İtalya	3.440.494	-29,5%	2,2%
8	İran	3.253.728	3,3%	2,1%
9	Hollanda	2.910.600	65,8%	1,9%
10	Tayvan	2.745.259	-0,2%	1,8%
	Diğer	43.472.230	-19,4%	28,1%
	Toplam	154.822.688	26,2%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları